

ZPRAVODAJ 1/07

České společnosti ekonomické

Dokončeno 8. června 2007

Zdarma

Editor Zpravodaje: dr. Michal Skořepa

Všechna čísla Zpravodaje ČSE jsou ukládána na adrese:

<http://www.cse.cz/>

Příspěvky, náměty a připomínky ke Zpravodaji zasílejte na adresu:

m.sko@seznam.cz

Obsah čísla

VÝKONNÝ VÝBOR INFORMUJE	1
Z jednání výkonného výboru ČSE dne 5.6.2007	1
Anketa ke Zpravodaji ČSE – výsledky a poděkování respondentům	2
ČSE vyhlašuje 14. ročník soutěže Mladý ekonom roku 2007	2
ČSE získala dotaci od Rady vědeckých společností	2
INFORMACE ZE SEMINÁŘŮ	3
„Svět viděný z Řípu“	3
„Co plyne z vývoje cen nemovitostí a ostatních aktiv pro českou ekonomiku?“	3
„Problémy kurzového konvergenčního kritéria při vstupu ČR do eurozóny“	4
„Benchmarking a jeho využití ve veřejné správě“	4
„Ekonomie kriminality“	5
„Novely daňových a účetních zákonů pro rok 2007“	5
„Does Education Matter in Patience Formation? Evidence from Ugandan Villages“	5
„Rovnovážná úroková míra“	6
„Trendy vývoje peněz ve světě“	6
„Unemployment duration: Has long become longer or short become shorter?“	7
RŮZNÉ	7
Regionální výzkumná soutěž GDN	7

VÝKONNÝ VÝBOR INFORMUJE

Z jednání výkonného výboru ČSE dne 5.6.2007 (M. Skořepa)

Z programu jednání vybíráme následující body:

Byla diskutována příprava Valného shromáždění ČSE a zejména otázka řečníka pro výroční přednášku. Členové VV se shodli na tom, že pokud bude letos udělena Cena ČSE za dlouhodobý přínos k rozvoji českého ekonomického učení, byl by příhodným řečníkem čerstvý laureát ceny. V souvislosti s tím T. Holub v nejbližší době vyhlásí výzvu k podávání nominací pro udělení této Ceny. O udělení ceny by pak mělo rozhodnout představenstvo ČSE na svém jednání, které bude svoláno přibližně na září.

VV diskutoval optimální způsob podpory soutěží studentských prací organizovaných mimo ČSE a dospěl k závěru, že je žádoucí, aby ČSE v případě

zájmu organizátorů přispěla nabídkou bezplatného členství v daném a příštím roce a bezplatné účasti na nejbližší konferenci ČSE pro vítěze soutěže.

Dále se VV shodl na potřebě dále zefektivnit tok informací o aktivitách ČSE směrem na relevantní vysoké školy v ČR. Členové VV vyvinou v tomto směru další úsilí vůči jednotlivým vysokým školám.

Za účasti administrátora webových stránek ČSE M. Červenky dospěl VV k dohodě, že bude žádoucí přejít na novou platformu, která umožní administraci stránek více osobám a operativnějším způsobem než doposud. D. Münich představil konkrétní, cenově přijatelnou možnost a bude s příslušnou firmou ve spolupráci s M. Červenkou jednat o rychlé realizaci tohoto přechodu.

Anketa ke Zpravodaji ČSE – výsledky a poděkování respondentům (T. Holub, M. Skořepa)

Koncem minulého roku se výkonný výbor ČSE obrátil na členy Společnosti s krátkou anketou týkající se obsahu Zpravodaje ČSE. Do sekretariátu ČSE došlo celkem 52 odpovědí. Odpovědělo tedy zhruba 30% členů Společnosti. Z odpovědí vyplynulo, že naprostá většina respondentů čte všechny části Zpravodaje aspoň někdy, přičemž oblíbené jsou zejména informace ze seminářů. Řada respondentů připojila také pochvalná vyjádření nebo naopak kritické připomínky k obsahu Zpravodaje a k činnosti ČSE obecněji.

Hned několik respondentů například navrhovalo rozšíření Zpravodaje o ucelené články. Zpravodaj je však koncipován spíše jako periodikum přinášející základní zprávy o dění v ČSE i o relevantních událostech mimo ni. Je možné do Zpravodaje zařadit také ucelenější texty týkající se ČSE (například kapitoly z historie ČSE) nebo obecněji české ekonomie (například profily předních českých ekonomů, příspěvky na téma úrovně vědy a/nebo výuky v oboru ekonomie na různých školách nebo

vědeckých pracovištích v ČR nebo v zahraničí atp.) – pokud se ovšem v řadách členů ČSE nebo i mimo ni najdou autoři, kteří budou ochotni takové texty sepsat a do Zpravodaje nabídnout.

Dále se mimo jiné objevil užitečný námět omezit v rámci Zpravodaje avíza jednotlivých akcí pořádaných mimo ČSE a spíše upozornit na webové adresy, na nichž jsou vedeny celé systematické a neustále aktualizované databáze těchto akcí. Jako nejvhodnější řešení se jeví trvalé umístění odkazů na tyto databáze v rámci webové stránky ČSE.

Někteří respondenti navrhovali zvýšení grafického standardu Zpravodaje. Grafické změny provedené již v tomto čísle se snaží jít právě tímto směrem.

Jménem výkonného výboru bychom rádi touto cestou poděkovali za odpovědi na anketní otázky i za všechny doplňující poznámky a náměty. Budeme se je snažit při dalším vydávání Zpravodaje a formování činnosti ČSE v rámci možností využít.

ČSE vyhlašuje 14. ročník soutěže Mladý ekonom roku 2007 (L. Komárek)

Česká společnost ekonomická vyhlašuje 14. ročník soutěže MLADÝ EKONOM ROKU 2007 a CENA KARLA ENGLIŠE 2007. Soutěží se mohou účastnit všichni mladí ekonomové do 30 let. Přesné znění podmínek účasti v soutěži je uvedeno ve „Statutu soutěže o cenu Mladý ekonom roku a o Cenu Karla Engliše“, který je umístěn na internetových stránkách ČSE (www.cse.cz).

Práce zabývající se teoretickými, empirickými i aplikovanými tématy z oblasti ekonomie a

hospodářské politiky v českém, slovenském nebo anglickém jazyce zasílejte do 15. října 2007 spolu s vyplněnou přihláškou (k dispozici na www.cse.cz) výhradně elektronickou cestou na e-mailovou adresu ČSE (c-s-e@volny.cz).

Autorům všech vítězných prací bude nabídnuta možnost publikovat je v časopisech Finance a úvěr – Czech Journal of Economics and Finance nebo Politická ekonomie. Garantem soutěže je Luboš Komárek, viceprezident ČSE.

Generálním partnerem soutěže Mladý ekonom roku je Česká spořitelna, a.s.

Generálním partnerem soutěže Cena Karla Engliše je týdeník Ekonom.

ČSE získala dotaci od Rady vědeckých společností (T. Holub)

ČSE získala pro rok 2007 dotaci ze státního rozpočtu, a to prostřednictvím dvou grantů od Rady vědeckých společností při Akademii věd ČR. Granty dosahují celkové výše 70 tisíc korun a jsou určeny jednak na přípravu výroční přednášky v rámci

Valného shromáždění ČSE na podzim roku 2007, jednak na spolupořádání Výroční konference Society for Economic Dynamics v Praze ve dnech 28.-30.června 2007.

INFORMACE ZE SEMINÁŘŮ

„Svět viděný z Řípu“ (Z. Kučerová)

V úterý 14. října 2006 se na Ekonomické fakultě VŠB-TU Ostrava konal další z řady seminářů pořádaných ostravskou pobočkou ČSE. Ostravu přijel navštívit Petr Robejšek, ředitel Mezinárodního institutu pro ekonomiku a politiku v Hamburku. Seminář byl zasvěcen problematice poválečného uspořádání Evropy a následné evropské integrace, blahobytu na jedné straně a chudoby na straně druhé, otázce přírodních zdrojů, jejich omezenosti a

mnohdy neúměrného čerpání, postavení USA či Ruska ve světové ekonomice apod. Diskuse byla velmi bohatá, inspirativní a nekonečná. Celý seminář byl spojen s prezentací a autogramiádou nové knihy Petra Robejška s názvem „Svět viděný z Řípu“, kterou bylo možné si na místě zakoupit za poloviční cenu, než je tomu na pultech knihkupectví. Ze strany studentů i pedagogů fakulty se akce setkala s velkým ohlasem.

„Co plyne z vývoje cen nemovitostí a ostatních aktiv pro českou ekonomiku?“ (J. Frait)

Dne 15. listopadu 2006 pořádala Česká společnost ekonomická seminář pod názvem „Co plyne z vývoje cen nemovitostí a ostatních aktiv pro českou ekonomiku?“. Řečníky semináře byli Luboš Komárek (ČNB a VŠE v Praze) s příspěvkem „Měnová politika a ceny aktiv (nemovitostí) – implikace pro nové členské země EU“ a Pavel Kohout (PPF) s příspěvkem „Ceny nemovitostí, akcií a monetární faktory“. Seminář moderoval Jan Frait (ČNB).

Luboš Komárek se po teoretickém představení vzájemných implikací měnové politiky a trhů aktiv (ceny nemovitostí, ceny akcií) soustředil na rozbor argumentů dvou hlavních názorových proudů na míru zohlednění cen aktiv v měnověpolitickém procesu. První názorový proud prosazuje nepřijímat měnověpolitická rozhodnutí s ohledem na vývoj cen aktiv (s výjimkou zjevných bublin), neboť odhad jejich (ne)sladění se základními makroekonomickými veličinami není triviálním úkolem, který by zaručoval úspěšnější plnění měnověpolitického cíle (zastánci proudu např. Bernanke, Gertler, Greenspan).

Druhý názorový proud dává měnové politice větší reakční prostor s možností přímé reakce na vývoj cen aktiv přes jeho zařazení do měnověpolitického pravidla rozšířeného o ceny aktiv a měnové kurzy (zastánci proudu např. Goodhart, Cecchetti). V empirické části byl srovnán vývoj cen nemovitostí ve vybraných nových členských zemích EU a dále vztah mezi vývojem produktu a akciovým indexem.

Řečník došel k závěru, že centrálním bankám nových členských zemí lze doporučit sledování,

nikoliv však cílování cen aktiv (to není doporučováno ani zemím vyspělým). Na vývoj cen aktiv by centrální banky nových členských zemí EU neměly v drtivé většině reagovat, neboť: (i) trhy aktiv zde stále vykazují známky podhodnocení, rozvoje a nedostatečné sladění, (ii) by to vedlo k přísnější měnové politice, zřejmě i její procykličnosti, která by oddalovala dosažení nutné sladění s eurozónou.

Pavel Kohout nejprve sumarizoval rozdíly mezi trhem nemovitostí a akcií. Následně se věnoval představení indexu cen nemovitostí s ilustrací pro případ Švédska. Tento index je konstruován na podobném principu jako akciový index, přičemž odráží – pomíneme-li obtížnou dostupnost cenových informací z trhu nemovitostí – dynamiku tvorby úvěrů (zejména prostřednictvím hypoték).

V další části příspěvku byly formulovány faktory pohánějící ceny nemovitostí, tj. růst peněžní zásoby, hypotéčních a jim podobných úvěrů, vývoj yieldů a spreadů, objem stavební výroby a demografické faktory. V empirické části pak Pavel Kohout ukázal aplikaci kvantitativní teorie peněz na trh nemovitostí a zdůvodnil na příkladu Lotyšska a Hong-Kongu, proč ceny nemovitostí mohou růst neobvyklým tempem.

Příspěvek byl zakončen diskusí o existenci bubliny na českém nemovitostním trhu se závěrem, že zde bublina s velkou pravděpodobností není, neboť navzdory raketovému vzestupu úvěrů se nezdá, že by docházelo ke zhoršování kreditní kvality. Spíše se zde jedná o kombinaci zadržené poptávky a demografických faktorů.

„Problémy kurzového konvergenčního kritéria při vstupu ČR do eurozóny“

(M. Helísek)

Dne 6. prosince 2006 proběhl na Vysoké škole finanční a správní diskusní seminář, věnovaný problematice vstupu ČR do eurozóny, zaměřený zejména na kurzovou konvergenci i na další navazující problémy. Seminář byl uspořádán v rámci řešení projektu GA ČR 402/06/1370. Obsahem semináře byla vystoupení čtyř účastníků zmíněného projektu s následnou diskusí.

Vystoupení M. Helíska (VŠFS) „Kurzové kritérium a zapojení koruny do ERM II“ upozornilo na rozdílnou interpretaci kritéria ze strany Komise a ECB a dále shrnulo dosavadní plnění kritéria v rámci ERM a ERM II. Ze simulace účasti české koruny v ERM II (s komparací s účastí řecké drachmy) plyne závěr o dosavadní nepřítomnosti tzv. značného napětí. Přitom je vhodnější aplikovat kritéria Komise, než kritéria ECB (přístup MF ČR a ČNB).

Vystoupení S. Šarocho (Škoda Auto Vysoká škola) „Vstup nových členských zemí do eurozóny – přístup fiskálních a měnových autorit“ vycházelo z prezentace „stylizovaných faktů“ diskuse o přijetí eura v CEEC, zejména konstrukce konvergenčních kritérií pro skupiny zemí s odlišnými makroekonomickými parametry. Závěrem bylo

hodnoceno přijetí eura jako politický problém (primárně jde o nepřipravenost vlád dodržovat rozpočtovou disciplínu).

Příspěvek E. Kaňkové (Česká zemědělská univerzita) „Problém načasování vstupu nových členů EU do eurozóny z pohledu ekonomických úrovní jednotlivých zemí“ s otázkou, zda ČR tvoří se současnou eurozónou dobře fungující potenciální měnovou unií, zkoumal podobnost produktivity práce, HDP na obyvatele a míry růstu HDP. Závěr konstatuje značnou vzdálenost nejen ČR, ale i dalších nových členských zemí, od dosavadní eurozóny.

Příspěvek M. Pazoura (MPO ČR) „Kurzový systém ERM II vs. plnění inflačního kritéria. Faktor zpomalení reálné konvergence?“ vyhodnotil zkušenosti Řecka a Slovinska s plněním kurzového a inflačního kritéria se závěrem (v případě obou zemí) o nepřítomnosti negativního dopadu na dynamiku reálné konvergence.

Diskuse na závěr semináře se soustředila zejména na problémy kvality fiskálních statistických údajů, na rozdíly v ukazatelích růstu a cenových hladin v závislosti na použité metodice a na otázku, zda se přijetí eura stává politickým problémem.

„Benchmarking a jeho využití ve veřejné správě“

(J. Šíroky)

Dne 20. února 2007 se uskutečnil na půdě Ekonomické fakulty VŠB - Technické univerzity Ostrava seminář České společnosti ekonomické na téma „Benchmarking a jeho využití ve veřejné správě“. Zajímavá prezentace Mgr. Honuse, metodika benchmarkingových projektů, se skládala ze tří kontinuálně propojených částí.

V úvodu vystupující objasnil, co vlastně znamená tato relativně nová metoda řízení kvality, popsal jednotlivé fáze benchmarkingového cyklu a stručně nastínil historii používání benchmarkingu (BMK) v České republice. Za nejvýstižnější definici BMK považuje řečník tu, kterou uvádí kanadská agentura OMBI: „Benchmarking je postup, při němž jsme tak skromní, že přiznáme, že je někdo jiný v něčem lepší, a potom jsme tak chytří, že zjistíme, jak se jim v tom můžeme vyrovnat nebo je dokonce předehnat“.

Druhá část vystoupení se zabývala možností využití BMK ve veřejné správě, která je charakterizována mj. absencí konkurence a tržního prostředí. Právě v této oblasti by předávání dobrých praxí získaných z benchmarkingového srovnávání mohlo napomoci ke zlepšování poskytovaných služeb zákazníkům těchto institucí, tj. občanům. V

současnosti probíhá úspěšný projekt „Benchmarkingová iniciativa 2005“ (BI 2005), která sdružuje 85 českých obcí a městských částí, ve kterých probíhá porovnávání dosahovaných výstupů v 53 oblastech výkonu samostatné a přenesené působnosti a vyhodnocuje se téměř 400 poměrových ukazatelů. Mgr. Honus, který je členem vedení tohoto projektu, prezentoval některé nesporné úspěchy této iniciativy, o které je možné se dovědět zevrubnější informace také na <http://www.benchmarking.vcvscr.cz>.

Asi nejatraktivnější část vystoupení spočívala v přiblížení databázového systému BI 2005 prostřednictvím přímého napojení na neveřejnou část uvedených webových stránek. Porovnávání dat a ukazatelů v rámci libovolně definovaných skupin účastníků, hledání extrémů výsledků a možnost měnit některé parametry „on-line“ působivě dokumentovala možnosti BMK.

Zajímavost a způsob podání problematiky se odrazil rovněž v bohaté diskuzi účastníků semináře. Těm také byla na této akci ostravské regionální pobočky ČSE zdarma distribuována publikace o benchmarkingu. Omezený počet výtisků tohoto textu (KOLEKTIV: Benchmarking ve veřejné správě.

„Ekonomie kriminality“

(Z. Tomeš)

Dne 7. března 2007 uspořádala regionální pobočka ČSE Brno seminář Ekonomie kriminality. Na semináři vystoupil s přednáškou Libor Dušek (CERGE-EI) a prezentoval základní výstupy svého výzkumu zaměřeného na vzájemný vztah míry represe a kriminality. Svoji analýzu prezentoval na základě beckerovského modelu a regionálních dat o

vývoji kriminality a represe v ČR v období 1980-2000.

Základním závěrem prezentace bylo potvrzení hypotézy o pozitivním vlivu silnější represe na pokles kriminality. Následná diskuse se zaměřila na klíčové parametry modelu a diskusi, zda jsou zločinci racionální a jaká je optimální míra represe.

„Novely daňových a účetních zákonů pro rok 2007“

(R. Víšková)

Dne 13. března 2007 se v prostorách Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích uskutečnil seminář pořádaný českobudějovickou pobočkou ČSE ve spolupráci s katedrou účetnictví a financí EFJU na téma „Novely daňových a účetních zákonů pro rok 2007“. Na semináři vystoupila Hana Čermáková (katedra účetnictví a financí Ekonomické fakulty Jihočeské univerzity).

Přednášející seznámila posluchače se změnami, kterých doznaly daňové a účetní zákony, s aktuálním zněním jejich vybraných ustanovení a s praktickými dopady těchto změn. V úvodní části semináře byla pozornost zaměřena také na nové znění zákoníku práce týkající se cestovních náhrad od 1.1.2007.

Dále byli posluchači seznámeni s novým způsobem penalizace od 1.1.2007 dle zákona o správě daní a poplatků. Seminář pokračoval rozбором novely zákona o spotřebních daních, zdaněním tabákových výrobků od 1.3.2007. V průběhu semináře byly postupně osvětleny vybrané skutečnosti související s novelami zákonů o účetnictví, o daních z příjmů, o DPH, o dani z nemovitostí, jakož i zákona o dani dědické, darovací a dani z převodu nemovitostí.

V závěru semináře byl ponechán prostor pro dotazy a následovala diskuse. Seminář se setkal s velkým zájmem a účastnilo se ho na dvě sta posluchačů z řad studentů, pedagogů a veřejnosti.

„Does Education Matter in Patience Formation? Evidence from Ugandan Villages“

(D. Münich)

Na semináři, který se konal dne 15. března 2007 v prostorách CERGE-EI, prezentovali Julie Chytilová a Michal Bauer svůj výzkum, za který (společně s Pavlem Streblovem) obdrželi cenu ČSE Mladý ekonom roku 2006. Svou prací se snaží přispět k pochopení příčin nízkých úspor a investic ve chudých oblastech rozvojových zemí. Jako empirický příklad jim posloužila situace vesnických oblastí subsaharské Afriky. Jejich studie je zaměřena na heterogenitu mezičasových preferencí jako možného vysvětlení tohoto problému.

Studie vychází z dotazníkového šetření uskutečněného mezi 856 respondenty v ugandských vesnicích. Na těchto datech je studováno, které socioekonomické charakteristiky (věk, vzdělání, příjmová skupina, rodinný stav a vazba na klan) jsou svázané s individuální trpělivostí měřenou subjektivní diskontní mírou.

Výsledky ukazují, že Ugandané mají výrazně

vyšší diskontní míru než respondenti v jiných experimentálních studiích, které byly uskutečněny v rozvinutých zemích a jižní Asii. Diskontní míra vyšla signifikantně korelovaná s úrovní vzdělání, věkem a vazbou na klan. Významná reforma ugandského vzdělávacího systému z roku 1996 a různá míra dostupnosti škol v jednotlivých vesnicích dále umožnila dosud ojedinělé testování kauzálního vztahu mezi vzděláním a časovou preferencí. Dle odhadů Bauera a Chytilové dodatečný rok ve škole snižuje diskontní míru o 35 procentních bodů při zafixování ostatních charakteristik respondentů. Odpovědi ugandských respondentů podtrhují význam vzdělání a jeho možný dopad na ekonomický rozvoj subsaharské Afriky prostřednictvím formování individuální trpělivosti.

V diskusi se kromě jiného také hovořilo o tom, že uvedené téma je zajímavé a důležité nejen v rozvojových zemích, ale z hlediska formování

případné intervenční politiky je také relevantní pro chudé a minoritní skupiny populace ve vyspělých zemích Evropy včetně České republiky. Na závěr

semináře se také hovořilo o právě probíhající přípravě dalšího podobného empirického výzkumu obou mladých ekonomů, a to v indických vesnicích.

„Rovnovážná úroková míra“

(L. Komárek)

Dne 4. dubna 2007 se konal seminář ČSE, na kterém vystoupil Roman Horváth (ČNB a IES FSV UK) s příspěvkem na téma „Estimating Time-Varying Policy Neutral Rate in Real Time“. Tato práce byla oceněna Cenou Karla Engliše za rok 2006.

Řečník se ve svém příspěvku zaměřil na téma rovnovážné úrokové míry a jejího významu pro

režim cílování inflace. Poté byly představeny odhady rovnovážné sazby pro českou ekonomiku pomocí tzv. strukturálního modelu časově-proměnlivých parametrů a endogenních regresorů.

Bylo poukázáno, že rovnovážná sazba klesala v čase. Tento pokles byl zapříčiněn několika faktory, mimo jiné úspěšnou dezinflací české ekonomiky a akumulací kapitálu.

„Trendy vývoje peněz ve světě“

(R. Víšková)

Dne 26. dubna 2007 se v prostorách Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích uskutečnil seminář pořádaný českobudějovickou pobočkou ČSE ve spolupráci s Českou národní bankou a katedrou účetnictví a financí Ekonomické fakulty Jihočeské univerzity. S přednáškou na téma „Trendy vývoje peněz ve světě“ vystoupil Luboš Komárek (ČNB a VŠE v Praze).

Na semináři byly prezentovány historické trendy vývoje peněz ve světě po 2. světové válce se zaměřením na peněžní agregáty a související fundamentální determinanty (inflaci, produkt, úrokové sazby). Analýza byla provedena na dvou hlavních skupinách zemí světa, tj. rozvinutých a rozvíjejících se zemích, přičemž rozvinuté země byly dále rozlišeny na vyspělé země, jejichž měna hrála roli měny rezervní, ostatní vybrané vyspělé země a reálně konvergující země EU/eurozóny.

V úvodní části prezentace byla pozornost věnována roli zlata v měnověpolitickém systému po druhé světové válce, vývoji reálné a nominální ceny zlata a jeho vztahu k nominálnímu efektivnímu měnovému kurzu USA včetně diskuse, jak je cena zlata určována, a jaké je jeho postavení na trhu v jednotlivých fázích ekonomického cyklu. Na přehledných grafech bylo předestřeno, jak se vyvíjelo množství zlata deponované u měnových autorit rozvinutých a rozvíjejících se zemí. Zlato dodnes vystupuje jako rezervní aktivum centrálních bank, význam této role však postupně klesá.

V další části přednášky byly rozebrány definice peněz a následující výklad se týkal sledování vývoje nejpoužívanějších měnových agregátů (M1 a M2) za účelem zmapování hlavních měnových trendů uplynulého půlstoletí. Pro 50. a 60. léta byla

charakteristická poměrně nízká tempa růstu M1. Oproti tomu v 70. a 80. letech se tempa růstu vyšplhala na dvojcifernou úroveň a současně započal divergentní vývoj mezi rozvinutými a rozvíjejícími se ekonomikami, který pravděpodobně zapříčinily finanční krize. Vývoj M2 v zásadě potvrzuje trendy odhalené na vývoji agregátu M1.

Vývoj měnových agregátů má vliv na vývoj inflace. Na počátku a na konci sledovaného období byla inflace velmi nízká, k prudkému růstu docházelo od 70. do počátku 90. let. Obnovené prostředí cenové stability v 90. letech je přičítán nejen politikám centrálních bank, ale i dalším faktorům, jako např. liberalizaci finančních trhů, globalizaci světové ekonomiky aj. Výkyvy v inflaci se výrazně projeví i v kolísání úrokových sazeb.

V závěrečné části prezentace byly diskutovány možné vztahy mezi penězi a reálným hospodářským vývojem. Názory jednotlivých ekonomických směrů se v otázce vlivu peněz (a aktivní monetární politiky) na hospodářský růst v dlouhém časovém horizontu různí. Nicméně z analýzy historických dat vyplývá, že charakter ekonomických cyklů v poválečném období doznal změn. Průměrná délka expanzí se prodloužila, zatímco průměrná délka recesí se zkrátila. Aktivní provádění monetární politiky by proto zřejmě mohlo přispívat k vyššímu dlouhodobému růstu, zároveň však může být zdrojem určitých rizik a může bránit přirozeným přizpůsobovacím procesům, což by mohlo způsobovat nerovnováhy.

V závěru semináře byl ponechán prostor pro dotazy a diskusi. Seminář se setkal s velkým zájmem a účast čítala na dvě sta posluchačů z řad studentů, pedagogů a veřejnosti.

„Unemployment duration: Has long become longer or short become shorter?“

(Š. Jurajda)

Na semináři konaném dne 3. května 2007 na půdě CERGE-EI se prof. Pedro Portugal snažil vysvětlit výrazný nárůst průměrné délky trvání nezaměstnanosti v USA, který má svůj počátek na začátku 90. let. Dlouhodobá nezaměstnanost je samozřejmě důležité téma, jednak proto, že s sebou nese negativní důsledky pro ty, které postihuje, jednak proto, že snižuje tlak nezaměstnaných proti růstu mezd (tzv. hystereze).

Ekonomická literatura je plná příkladů rozkladu změny nebo rozdílu mezi skupinami na jeho příčiny, viz např. rozklad platových rozdílů mužů a žen na základě lineárních regresních mzdových funkcí. Takový rozklad je ale obtížnější tam, kde je nutné odhadnout nelineární modely, např. u hazardních

modelů délky trvání nezaměstnanosti.

Autoři proto rozkládají celkový nárůst průměrné délky nezaměstnanosti pomocí nové rozkladové metody Machado and Mata (2005) nedávno vyvinuté pro kvantilové regrese, které lze za určitých podmínek použít k odhadování cenzorovaných délek trvání nezaměstnanosti.

Výsledky analýzy naznačují, že hlavním důvodem pro prodloužení očekávané doby nezaměstnanosti je nárůst četnosti velice krátkých období nezaměstnanosti (přímý přechod z jednoho zaměstnání do druhého) a současný nárůst citlivosti délky nezaměstnanosti k celkové úrovni poptávky po práci. Žádnou roli nepřipisují měnící se struktuře skupiny všech nezaměstnaných.

RŮZNÉ

Regionální výzkumná soutěž GDN

(M. Skořepa)

Letos se koná Osmý ročník Regionální výzkumné soutěže v rámci projektu GDN, opět s cílem podpořit prakticky orientovaný

společenskovědní výzkum. Přihlášky je třeba odeslat do 1. července 2007.

Další informace: <http://www.cerge-ei.cz/gdn>

Česká společnost ekonomická
Politických vězňů 7, 110 00 Praha 1
mobilní telefon: +420-728 523 615
e-mail: c-s-e@volny.cz, web: <http://www.cse.cz>
IČO: 00444685, číslo účtu: 1923626399 / 0800